Ramazan orucu kimlere farzdır?

Ramazan orucu ile nâfile orucun fazileti nedir?

﴿ على من يجب صيام رمضان؟ وما فضل صيامه وصيام التطوع؟ ﴾

[Türkçe — Turkish — تركي]

Abdulaziz b. Abdullah b. Baz

Terceme : Muhammed Şahin

Tetkik : Ali Rıza Şahin

2010 - 1431

islamhouse.com

﴿ على من يجب صيام رمضان؟ وما فضل صيامه وصيام التطوع؟ ﴾

« باللغة التركية »

عبد العزيز بن عبد الله بن باز

ترجمة: محمد مسلم شاهين

مراجعة: علي رضا شاهين

2010 - 1431

islamhouse.com

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

Soru:

Ramazan orucu kimlere farzdır? Ramazan orucu ile nâfile orucun fazileti nedir?

Cevap:

Ramazan orucu, akıl-bâliğ olan erkek ve kadın her müslümana farzdır.Yedi veya yedi yaşından büyük olup güç yetiren erkek ve kız çocuklarının oruç tutması ise müstehaptır. Çocukların velileri namazı emrettikleri gibi, güç yetirenlere de oruç tutmalarını emretmeleri gerekir.

Bu konudaki delil, Allah Teâlâ'nın şu emridir:

﴿ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ كُتِبَ عَلَيۡكُمُ ٱلصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِكُمۡ
لَعَلَّكُمۡ تَتَّقُونَ ١٨٣ أَيَّامٗا مَّعۡدُودَٰتٖۚ فَمَن كَانَ مِنكُم مَّرِيضًا أَوۡ عَلَىٰ سَفَرٖ فَعِدَّةٞ مِّنۡ
أَيَّامٍ أُخَرَۚ وَعَلَى ٱلَّذِينَ يُطِيقُونَهُۥ فِدۡيَةٞ طَعَامُ مِسۡكِينٖۖ فَمَن تَطَوَّعَ خَيۡرٗا فَهُوَ خَيۡرٞ لَّهُۥۚ
وَأَن تَصُومُواْ خَيۡرٞ لَّكُمۡ إِن كُنتُمۡ تَعۡلَمُونَ ١٨٤ شَهۡرُ رَمَضَانَ ٱلَّذِيٓ أُنزِلَ فِيهِ ٱلۡقُرۡءَانُ
هُدٗى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَٰتٖ مِّنَ ٱلۡهُدَىٰ وَٱلۡفُرۡقَانِۚ فَمَن شَهِدَ مِنكُمُ ٱلشَّهۡرَ فَلۡيَصُمۡهُۖ وَمَن
كَانَ مَرِيضًا أَوۡ عَلَىٰ سَفَرٖ فَعِدَّةٞ مِّنۡ أَيَّامٍ أُخَرَۗ يُرِيدُ ٱللَّهُ بِكُمُ ٱلۡيُسۡرَ وَلَا يُرِيدُ
بِكُمُ ٱلۡعُسۡرَ وَلِتُكۡمِلُواْ ٱلۡعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُواْ ٱللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَىٰكُمۡ وَلَعَلَّكُمۡ
تَشۡكُرُونَ ١٨٥ ﴾ [سورة البقرة الآيات: 183- 185]

"Ey îmân edenler! Oruç, sizden önceki ümmetlere farz kılındığı gibi, size farz kılındı. Umulur ki (itaatte bulunmak ve yalnızca O'na ibâdet etmek sûretiyle sizinle günahlar arasına önlem kılarak Rabbinizden) korkarsınız. Sayılı günlerde (Ramazan ayında) olmak üzere (oruç size farz kılındı). Sizden kim, (oruç tutamayacak kadar) hasta veya yolcu olursa, (oruç tutamadığı günler kadar) başka günlerde kaza eder. (Yaşlılık veya iyileşme ümidi kalmamış hasta gibi devamlı özrü olup da) oruç tutmaya güçleri yetmeyenlere (oruç tutamadıklar her gün için) bir fakir doyumu kadar fidye vermeleri gerekir. Bununla birlikte

her kim de gönüllü olarak (bu fidye miktarının üzerine) fazladan verirse, bu kendisi için daha hayırlıdır.Eğer (Allah katında orucun ne kadar büyük fazîlete sahip olduğunu) bilirseniz, (zor olmasına rağmen) oruç tutmanız, sizin için (fidye vermenizden) daha hayırlıdır. Ramazan ayı, insanlara hak yolu gösteren, doğruyu ve hak ile bâtılın birbirinden ayırt etmenin açık delilleri olarak Kur'anın (kadir gecesinde) indirildiği aydır.O halde sizden kim, Ramazan ayını idrak ederse, onda oruç tutsun.Her kim de onda hasta veya yolcu olursa (tutamadığı günler sayısınca) başka günlerde kaza etsin.Allah, sizin için (dîninde) kolaylık ister,zorluk istemez.Bütün bunlar, orucu bir aya tamamlamanız ve size doğru yolu göstermesine, orucun sonunda (Ramazan bayramında tekbir getirip) Allah'ın adını yüceltmeniz, sizi doğru yola iletmesi (ve size kolaylık sağlamasına karşılık Allah'a) şükretmeniz içindir."[1]

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- de bu konuda şöyle buyurmuştur:

((بُنِيَ الْإِسْلاَمُ عَلَى خَمْسٍ: شَهَادَةِ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللهِ، وَإِقَامِ الصَّلاَةِ، وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ، وَصومِ رَمَضَانَ، وَحَجِّ الْبَيْتِ.)) [متفق عليه]

"İslâm, beş esas üzerine kurulmuştur: Allah'tan başka hakkıyla ibâdete lâyık hiçbir ilâhın olmadığına ve Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in Allah'ın elçisi olduğuna şehâdet etmek, namaz kılmak, zekât vermek, Ramazan orucunu tutmak ve Beytullah'ı haccetmektir."[2]

Cebrâil -aleyhisselâm-, kendisine İslâm hakkında sorduğunda Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- ona şöyle cevap vermiştir:

((اَلإِسْلاَمُ: أَنْ تَشْهَدَ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللهِ، وَ تُقِيمَ الصَّلاَةَ، وَتُؤْتِيَ الزَّكَاةَ، و تَصومَ رَمَضَانَ، وَ تَحَجَّ الْبَيْتَ إِنِ اسْتَطَعْتَ إِلَيْهِ سَبِيلاً.)) [رواه مسلم]

"İslâm; Allah'tan başka hakkıyla ibâdete lâyık hiçbir ilâhın olmadığına ve Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in Allah'ın elçisi olduğuna şehâdet etmen, namaz kılman, zekât vermen, Ramazan orucunu tutman ve yoluna güç yetirebiliyorsan Beytullah'ı haccetmendir."[3]

[1] Bakara Sûresi: 183-185
[2] Buhârî ve Müslim, Abdullah b. Ömer'den -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet etmiştir.
[3] Müslim, Ömer b. Hattab'tan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet etmiştir.

Buhârî ve Müslim, Ebû Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- aynı anlama gelen başka bir hadis rivâyet etmiştir.

Ebû Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

((مَنْ صَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا، غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ.))

[رواه البخاري ومسلم]

"Kim, (farz olduğuna) inanarak ve sevabını Allah'tan ümit ederek Ramazan orucunu tutarsa, geçmiş (küçük) günahları bağışlanır."[1]

Yine başka bir hadiste şöyle buyurmuştur:

((يَقُولُ اللّٰهُ -عَزَّ وَجَلَّ-: كُلُّ عَمَلِ ابْنِ آدَمَ لَهُ، اَلْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا إِلَى سَبْعِمِائَةِ ضِعْفٍ إِلاَّ الصَّوْمَ، فَإِنَّهُ لِي وَ أَنَا أَجْزِي بِهِ، تَرَكَ شَهْوَتَهُ وَطَعَامَهُ وَشَرَابَهُ مِنْ أَجْلِي، لِلصَّائِمِ فَرْحَتَانِ: فَرْحَةٌ عِنْدَ فِطْرِهِ، وَفَرْحَةٌ عِنْدَ لِقَاءِ رَبِّهِ، وَلَخَلُوفِ فَمِ الصَّائِمِ، أَطْيَبُ عِنْدَ اللّٰهِ مِنْ رِيحِ الْمِسْكِ.)) [متفق عليه]

"Allah -azze ve celle- buyuruyor ki: Âdemoğlunun bütün amelleri kendisi içindir. İyilikler on katından yedi yüz katına kadar karşılık görür. Ancak oruç bundan müstesnâdır. Orucun benim için olması ve mükafatını da benim vermemin sebebi: Oruçlu yemesini, içmesini ve şehvetini benim için terk etmiştir. Oruçlu için iki sevinç (anı) vardır: Birincisi iftar ettiğinde (açlık ve susuzluğunun gitmesi ile) sevinir. İkincisi: (Âhiret günü) Rabbine kavuştuğunda (Rabbinin kendisine verdiği büyük sevap ile) sevinir.Andolsun ki oruçlunun ağız kokusu, Allah katında misk kokusundan daha güzeldir."[2]

Ramazan orucu ve genel olarak oruç ibâdetinin fazîleti hakkında birçok hadis olduğu bilinmektedir.

Başarı Allah'tandır.

[1] Buhârî ve Müslim

[2] Buhârî ve Müslim